

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2021-777417583 DOS-2020-
0005013

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
22 juni 2021

Eindtermijn
22 juni 2021

Onderwerp

Garantiestelling AWZI Nieuwe Waterweg

Advies

1. Vast te stellen de brief aan het Hoogheemraadschap van Delfland inhoudende dat de provincie bereid is aan het Hoogheemraadschap van Delfland een garantie te verstrekken middels verlening van een begrotingssubsidie voor een maximaal bedrag van € 1.866.341,00 voor de periode 2022 t/m 2034, waarbij een premie van 3,8% in rekening zal worden gebracht welke door het Hoogheemraadschap zal worden doorberekend aan de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin PS worden geïnformeerd over de stand van zaken rond de collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de garantiestelling AWZI Nieuwe Waterweg.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- in het eerste adviespunt van het GS voorstel de termijn van de garantieverstrekking op te nemen;
- in de brief aan het Hoogheemraadschap tekstuele wijzigingen van ondergeschikt belang aan te brengen.

Bijlagen

- Brief aan het Hoogheemraadschap van Delfland.
- "Advies garantstelling Hoogheemraadschap van Delfland", Zanders/Akd.
- GS-brief aan Provinciale Staten.

1 Toelichting voor het College

Op 12 oktober 2020 zijn Gedeputeerde Staten het bestuurlijk convenant collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg aangegaan. In dit convenant is opgenomen dat Gedeputeerde Staten bereid is tot het verlenen van financiële zekerheid (garantiestelling) voor de door het Hoogheemraadschap van Delfland te bouwen zuiveringsinstallatie en de aan te leggen persleidingen tot een maximum van € 1.866.341,00. In het convenant is ook opgenomen dat de gemeente Westland een vergelijkbare garantie zal afgeven.

Met deze zogenaamde collectieve zuivering verleent het Hoogheemraadschap van Delfland een dienst aan de leden van de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. waardoor de leden voldoen aan de in het Activiteitenbesluit milieubeheer opgenomen wettelijke zuiveringsplicht van gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast zal het Hoogheemraadschap zorgdragen voor extra verwijdering van meststoffen.

Een belangrijke in het convenant opgenomen voorwaarde hield in dat werd voldaan aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving, in het bijzonder de Europeesrechtelijke bepalingen inzake Staatssteun. Om deze voorwaarde te concretiseren is in opdracht van de provincie een advies opgesteld door de combinatie Zanders Treasury, Risk and Finance en Akd advocaten wat op 21 mei 2021 is opgeleverd.

In het advies stellen Zanders/Akd dat:

- Overheden marktconform handelen indien zij handelen conform de wijze waarop een marktdeelnemer ook zou hebben gedaan. In beginsel is er dan geen sprake van een voordeel en dus ook niet van staatssteun.
- Om gemakkelijker te kunnen nagaan of een maatregel voldoet aan het criterium van de marktdeelnemer in een markteconomie, heeft de Europese Commissie benaderende maatstaven uitgewerkt om het steunkarakter van leningen en garanties te bepalen (de Mededeling garanties).
- Volgens de Mededeling garanties is het, om het bestaan van steun uit te sluiten, normaal gesproken voldoende dat (a) de kredietnemer niet in financiële moeilijkheden verkeert, dat (b) de garantie met een specifieke transactie verband houdt, dat (c) de kredietgever een deel van het risico draagt en dat (d) de kredietnemer voor de garantie een marktconforme prijs betaalt.
- De garantie niet meer dan 80 % van de uitstaande financiële verplichting dekt en wanneer de omvang van de financiële verplichting mettertijd afneemt, het gegarandeerde bedrag in evenredigheid moet afnemen, zodat de garantie op ieder tijdstip niet meer dan 80 % van de uitstaande financiële verplichting dekt.
- Verliezen moeten ten minste evenredig en op dezelfde wijze door zowel de kredietgever als de garant worden gedragen.
- Voor kleine en middelgrote ondernemingen zonder kredietverleden of waarvan de rating niet op grond van een balans-benadering wordt bepaald, zoals bepaalde special-purpose-entiteiten of startende ondernemingen, wordt de safe harbour-premie op 3,8% bepaald.
- De door de provincie bij het Hoogheemraadschap van Delfland in rekening te brengen garantiepremie van 3,8% deel uitmaakt van de integrale kosten die in de businesscase door

het Hoogheemraadschap moet worden doorberekend aan de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A..

- De grondslag van de jaarlijkse in rekening te brengen premie is: uitstaande restant hoofdsom lening aanvang jaar -/- raming totale restwaarde installaties.

Op grond van het advies van Zanders/Akd concluderen GS dat het binnen het geldende wettelijk kader voor staatssteun het mogelijk is een garantie te verlenen aan het Hoogheemraadschap van Delfland, waarbij deze laatste de kosten van deze garantiestelling voor 100% zal doorbelasten aan de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. als onderdeel van de integrale kosten van de businesscase.

Overige aspecten

De door het hoogheemraadschap gekozen zuiveringstechniek maakt gebruik van ozon. Bij aanwezigheid van bromide in het ingangswater kan gebruik van ozon leiden tot vorming van bromaat. In het voorlopig ontwerp van de installatie is uitgegaan van een in Zwitserland gehanteerde lozingsnorm van 50 µg/liter als jaargemiddelde.

Op 25 mei 2021 heeft het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden in een brief aan de Verenigde Vergadering met afschrift aan Provinciale Staten laten weten dat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voornemens is na advies van het RIVM een waterkwaliteitsnorm voor bromaat vast te stellen. Daarop vooruitlopend heeft Rijkswaterstaat geadviseerd om vooralsnog uit te gaan van 30 µg/liter als maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR), hetgeen strenger is dan eerder in de engineeringfase gehanteerde Zwitserse norm. De definitieve waterkwaliteitsnorm zal naar verwachting na de zomer door de minister worden vastgesteld.

Door de ontstane onduidelijkheid zal vertraging optreden ten opzichte van de eerder gehanteerde planning.

Financieel en fiscaal kader

Met het GS-besluit van 19 mei 2020 hebben GS reeds besloten de benodigde bedragen voor de te verlenen garantiestelling te reserveren. Het benodigde bedrag ad excl. BTW: € 466.585,00, zal worden gedekt uit: De programma's: Reserve versterking Economie, onderdeel Greenports: € 266.585,00 (ambitie 4 Concurrerend Zuid-Holland). Programma waterkwaliteit: € 200.000,00 (ambitie 5 Versterken natuur in Zuid-Holland). Bovenstaande risicoreservering zal na het GS-besluit over de door het Hoogheemraadschap van Delfland in te dienen subsidieaanvraag (borgstellingsovereenkomst/begrotingssubsidie) worden verwerkt in de NJN.

Financiële risico's

In het GS-besluit van 19 mei 2020 is beschreven welke financiële risico's het besluit tot gevolg heeft en is beschreven welke mitigerende maatregelen zijn getroffen. Deze zijn ongewijzigd en luiden als volgt:

- Opname van een kettingbeding in de overeenkomst tussen het Hoogheemraadschap van Delfland en de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. Het kettingbeding zorgt voor een

- verplicht lidmaatschap en daarmee de verplichting tot het betalen van een bijdrage door de rechtsopvolgers van de tuinders die lid zijn van de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A.
- In de lidmaatschapsovereenkomst is bepaald dat functiewijzigingen van de percelen niet tot ontbinding van de met de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. af te sluiten zuiveringsovereenkomsten kunnen leiden.
  - De zuiveringsovereenkomst loopt tot en met het 12e jaar dat de zuiveringsinstallatie operationeel is (i.v.m. de afschrijvingskosten). Echter omdat er nog een periode overbrugd moet worden voordat de zuiveringsinstallatie operationeel is, zal de overeenkomst in de praktijk een nader te bepalen looptijd van 13 tot 15 jaar hebben. Dit betekent dat de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. al begint met betalen, terwijl de zuiveringsinstallatie nog moet worden gebouwd.

Juridisch kader

In het GS-besluit van 12 oktober 2020 is aangegeven aan welk juridisch kader de te verlenen garantiestelling zal moeten voldoen. Het relevante juridisch kader bestaat uit:

- De Wet Financiering Decentrale Overheden en het Treasurystatuut (afgeven garanties).
- Het EU-kader: artikel 107 Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie), de EU Mededeling garanties en de Wet Markt en Overheid (staatssteun en toerekening integrale kosten).

In het GS-besluit van 12 oktober 2020 is gemotiveerd waarom het afgeven van een garantie past binnen de uitoefening van de publieke taak van de provincie, conform de motivatieplicht van de wet FIDO en het Treasurystatuut. Inmiddels is het voornemen tot garantiestelling opgenomen in het op 9 februari 2021 door GS vastgestelde ontwerp regionaal waterprogramma. In het GS-besluit van 12 oktober 2020 was opgenomen dat door de collectieve zuivering wordt geanticipeerd op Europese ontwikkelingen. Op 12 mei 2021 heeft de Europese Commissie de Mededeling Zero Pollution Action Plan gepubliceerd. Hierin is naast de al genoemde aanscherping van de richtlijn stedelijk afvalwater ook een herziening van de richtlijn milieukwaliteitseisen water en een evaluatie/herziening van de kaderrichtlijn mariene strategie aangekondigd. Beiden met het oog op reductie van chemische verontreiniging en microplastics.

In het advies van Zanders/Akd is beschreven onder welke condities er bij garantiestelling geen sprake is van staatssteun (zie Toelichting voor het College).

2 Voorafgaande besluitvorming

De ontwikkeling van de businesscase is de afgelopen jaren regelmatig besproken tijdens het bestuurlijk overleg tussen betrokken partijen, te weten de gemeente Westland, het Hoogheemraadschap van Delfland, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Glastuinbouw Nederland en de provincie Zuid-Holland. Op 7 april 2020 hebben GS ingestemd met het geven van ondersteuning aan de door gemeente Westland ingediende aanvraag bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op 19 mei 2020 hebben GS een brief aan het Hoogheemraadschap vastgesteld waarin het voornemen tot het aangaan van het bestuurlijk convenant werd uitgesproken. Op 12 oktober 2020 hebben GS ingestemd met het aangaan van het bestuurlijk convenant Collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg.

3 Proces

Naast de provincie zal ook de gemeente Westland een garantie verstrekken aan het Hoogheemraadschap van Delfland. De besluitvorming van de gemeente is voorzien op 15 juni 2021.

Na besluitvorming door het college zal de procedure voor het verstrekken van de garantie via een begrotingssubsidie worden gestart door middel van een aanvraag door het Hoogheemraadschap van Delfland.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven dat men verwacht dat het RIVM in de zomer het advies voor een milieukwaliteitsnorm voor bromaat zal publiceren. Op basis van dit advies zal de minister na de zomer een milieukwaliteitsnorm vaststellen. Op basis van de milieukwaliteitsnorm zal Rijkswaterstaat een emissienorm afleiden waaraan het Hoogheemraadschap zal moeten voldoen.

Mocht er sprake zijn van normstelling waaraan niet binnen de technisch-economische randvoorwaarden van de businesscase is te voldoen, dan zal het project niet kunnen worden gerealiseerd. Dit heeft als gevolg dat de bij de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. aangesloten tuinders op dat moment de directe verantwoordelijkheid hebben om op een andere wijze aan de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer te voldoen.

Gezien de rol van Provinciale Staten bij het verstrekken van een begrotingssubsidie en de recente brief van het Hoogheemraadschap van Delfland over de bromaatproblematiek worden Provinciale Staten over dit besluit geïnformeerd via een GS-brief.

4 Participatie en rolneming

De ontwikkeling van de businesscase is een project van Glastuinbouw Nederland en het Hoogheemraadschap van Delfland in samenwerking met de gemeente Westland, gemeente Rotterdam, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie. Gedurende het proces is door betrokken partijen steeds gecommuniceerd over de voortgang met de betrokken tuinders, welke via de nu opgerichte Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. aan het project zullen deelnemen.

5 Communicatiestrategie

Zowel het Hoogheemraadschap van Delfland als Glastuinbouw Nederland publiceren regelmatig over de voortgang van het project. De Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. informeert op gezette tijden haar leden over de stand van zaken.